

KEMIÖNSAAREN KUNTA

KIUSAAMISEN VASTAINEN TOIMINTASUUNNITELMA

Kiusaamisen vastaisen toiminnan tavoitteena on, että kaikki oppilaat ja koulussa työskentelevät aikuiset saavat toimia turvallisessa ja ilmapiiriltään myönteisessä oppimis- ja työympäristössä. Jokainen kouluyhteisön jäsen vastaa osaltaan siitä, että yhteisö on turvallinen, oppimista ja työn tekemistä kannustava eikä ketään yhteisön jäsentä kiusata.

Kouluilla tulee olla kiusaamisen vastainen suunnitelma, josta ilmenee sekä ennaltaehkäisevät että akuutit toimenpiteet yksittäisissä kiusaamistapauksissa. Ennaltaehkäisevien toimien tarkoituksena on estää tai vähentää kiusaamista kouluissa.

Halutessaan koulut voivat alla olevan sijasta käyttää omia hyväksi kokemiaan toimintatapoja kiusaamisen ehkäisemisessä. Ne tulee olla liitettynä koulujen omaan opetussuunnitelmaan.

Kiusaamisen vastainen toimintasuunnitelma

Kiusaamista ilmenee, kun yksi tai useampi henkilö järjestelmällisesti kohdistaa negatiivisia toimia yhtä tai useampaa henkilöä kohtaan. Kiusaaminen voi olla pitkäaikaista ja jatkuvaa tai kertailmiö, jossa uhri on selvästi alakynnessä ikänsä, kokonsa tai muun seikan takia.

- 1) Sanallisella kiusaamisella tarkoitetaan ilkeitä kommentteja, huhujen levittämistä, uhkailuja jne.
- 2) Psykkinen kiusaaminen tapahtuu hiljaisuudessa ja voi olla esim. poissulkemista porukasta, huokailuja, katseita, ilmeilyä ja irvistyksiä
- 3) Fyysinen kiusaaminen on tönimistä, potkimista, lyömistä jne.
- 4) Elektroninen kiusaaminen, joka tapahtuu internetin ja puhelimen kautta, on viime vuosina yltenyt rajusti

Ennaltaehkäiseviä toimia, joita koulu voi tehdä ehkäistäkseen kiusaamista

Tärkeintä on, että koulussa vallitsee sellainen ilmapiiri, joka tukee nopeaa ja määrätietoista puuttumista havaittuun kiusaamiseen. Ennaltaehkäisevien toimien tulee olla päämäärätietoisia ja systemaattisia, jotka tähtäävät siihen, ettei kiusaamista esiinny ollenkaan. Hyviä toimia ovat esim.

- Asennekasvatus: Koulun henkilökunta tekee asennekasvatusta jokapäiväisessä toiminnassa. Sen lisäksi järjestetään säännöllisiä oppitunteja elämäntaidoissa ja sosiaalisessa harjoittelussa (Lions Quest ym.)
- Ystävä- ja tukioppilastoiminta myötävaikuttaa turvallisemman kouluympäristön sekä paremman kouluviihtyvyyden syntymiseen ja ylläpitämiseen.
- Kiusaamisenestotyöryhmä, jossa on mukana oppilasjäseniä (suositus 7.-9. -luokkalaisia). Oppilaiden tehtävä on toimia lenkinä oppilaiden ja aikuisten välillä. Aikuiset työryhmän jäsenet työstävät oppilailta saatuja tietoja. Ryhmän toiminnassa on korostettava salassapidon merkitystä.

- Ulkovalvonta: Ulkovalvontaan osoitetut tarpeelliset resurssit vähentävät levottomuutta välitunneilla
- Viihtyvyysskartoitus: Viihtyvyysskartoitusten kautta oppilaat voivat nimettömästi vastata kiusaamiseen ja kouluviihtyvyyteen koskeviin kysymyksiin.
- Teemapäivät
- Kehityskeskustelut ja yksilölliset oppilaskeskustelut

Konkreettiset toimenpiteet, kun epäillään kiusaamista tapahtuneen

Kaikki aikuiset ovat velvollisia puuttumaan asiaan, kun kiusaaminen huomataan

Kun epäily kiusaamisesta tulee tietoon:

1. Kaksi aikuista kiusaamisenestotyöryhmästä työstää tapausta
2. Keskustelu mahdollisen uhrin kanssa
3. Keskustelu mahdollisten kiusaajien kanssa
4. Keskustelu silminnäkijöiden kanssa

Yllämainittu järjestys voi vaihdella tapauksesta riippuen. Kaikki keskustelut on dokumentoitava, mieluiten siihen tarkoitettulle lomakkeelle

5. Yhteys kaikkien osapuolten koteihin
6. Seuranta
7. Jos kiusaaminen ei lopu, vanhemmat kutsutaan koululle keskusteluun.
8. Jos kiusaaminen ei lopu huolimatta siitä, että on ollut seurantaa sekä yhteys kotiin, uhrin vanhempia/huoltajia kehoitetaan ottamaan yhteyttä muihin viranomaisiin, kuten sosiaali- ja poliisiviranomaisiin.